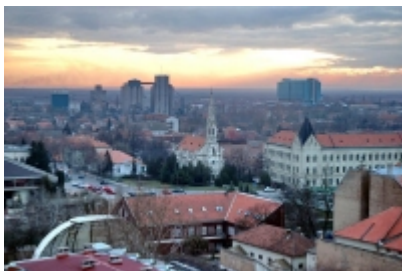

О ЗРЕЊАНИНУ

Општина Зрењанин се налази у средишњем делу Баната, у Војводини, Република Србија. По површини коју заузима, друга је по величини у Србији - 1.326км². Од укупног земљишта 82,5% је пољопривредно. Подручје општине Зрењанин је најгушће речно чвориште у Европи, где протиче више водених токова: Бегеј, Тамиш, Тиса, Караш, и каналска мрежа Дунав-Тиса-Дунав.

Град Зрењанин лежи на координатама 20 степени 23' источне географске дужине и 45 степени 23' северне географске ширине. Надморска висина је 82м. Ово подручје је раскрсница магистралних путних праваца који повезују Србију са Мађарском и Румунијом и то: Београд-Зрењанин-Српска Црња-Темешвар (Румунија), Београд-Зрењанин-Нови Кнежевац- Сегедин (Мађарска).

Општину чине град Зрењанин и 21 насељено место: Арадац, Елемир, Меленци, Јанков Мост, Михајлово, Клек, Банатски Деспотовац, Ечка, Бело Блато, Лукино Село, Лукићево, Лазарево, Орловат, Томашевац, Тараш, Ботош, Книћанин, Перлез, Стајићево, Фаркаждин и Чента. У општини живи 132.051 становник, а град Зрењанин има 79.773 становника. У националној структури највеће учешће имају Срби, потом Мађари, Румуни, Словаци и остале националне мањине.

Град Зрењанин је административни, економски, образовни, културни, здравствени и политички центар средњег Баната и представља седиште Средњебанатског округа. Од привредних грана поред пољопривреде заступљене су и прехрамбена, хемијска, металска и текстилна индустрија.

ИСТОРИЈАТ

Остаци материјлне културе сведоче о томе да је човек овде имао своја станишта од најранијих времена. Првобитно градско насеље настало је на три велика острва и два полуострва које је Бегеј опкољавао својим бројним кривудама рукавцима. У историјским изворима Бечкерек се први пут помиње 1326. године у Будимској повељи, а нешто касније и у списковима сакупљача папског десетка који су овде деловали између 1333. и 1335. године. Назив града се кроз историју више пута мењао. Град се први пут под именом Бечкерек помиње у 14. веку. Овај назив, под разним језичким варијантама истог имена, град је носио више од шест векова. Одлуком краљевског намесништва 1935. године град је променио назив у Петровград по краљу Петру Првом Карађорђевићу. Овај назив се задржао до 1946. године изузимајући период окупације од 1941. до 1944. године, када му је враћен назив Бечкерек.

Садашњи назив град је добио 02.20.1946. године по народном хероју из Другог светског рата Жарку Зрењанину. Порекло имена Бечкерек које је град носио најдуже, незахвално је тумачити, јер до дана данашњег научно није утврђено право значење те речи. Током 15. века Бечкерек, заједно са Бечејом, постаје посед Деспота Стевана Лазаревића коме је мађарски краљ Жигмунд даривао многе поседе у Угарској, па и овај. Након његове смрти Бечкерек прелази у руке његовог наследника Ђурђа Бранковића. Доласком српских Деспота ова подручја насељавају Срби. Током 15. века у Банату је живео претежно српски живаљ, те је назван "Мала Рашка", а Бечкерек постаје духовно средиште Баната, јер је у њему било седиште епископа. Све до

доласка Турака Бечкерек је економски јачао, а процват су доживели нарочито источни занати који су пренети из Србије. Након ослобођења од Турака 1717. године Бечкерек је био мало насеље са непуних 800 становника које се бавило претежно сточарством. Међутим доласком под директну управу Аустрије, Банат, па и Бечкерек почињу свој економски и сваки други развој и процват. Привредни напредак града условило је добијање повеље од стране царице Марије Терезије

06.06.1769. године, којом општину Бечкерек подиже на виши степен, те она постаје трговиште. Како је Банат 1779. године инкорпориран Угарској, основана је Торонталска жупанија, а Бечкерек постаје њено седиште. Вредно је напоменути да је прва латинословенска школа у Бечкереку основана још давне 1795. године. Снажни економски развој града прекинут је 1807. године, великим пожаром, који је уништио највећи део града. Градске власти су, убрзо након пожара израдиле регулациони план града, према којем је град поново почео да се изграђује. Из пепела који је покривао цео град, ницао се нови Бечкерек, модеран, широких улица, великих зграда и опеваних мостова. Економски развој одражавао се на поре живота: школство, културу, здравство, спорт.

Тако је 1839. године град имао седам основних школа, а исте године помињу се и позоришне групе које гостују у граду. Прва штампарија Павла Пајца, отворена је 1847. године, коме је цар Фердинанд повељом одобрио штампање свих врста књига. Крајем 19. века у Великом Бечкереку се оснива велики број предузећа, прво као радионице, које касније прерастају у индустријска предузећа: Пивара, фабрика намештаја, фабрика шећера, фабрика чарапа, шешира итд. Након завршетка Првог светског рата у оквиру краљевине Југославије, Велики Бечкерек-Петровград, економски је и даље веома јачао, што је условило његов даљи свеколики напредак, те остаје један од најзначајнијих градова Војводине.

ГРАДСКА БАШТА

Градска башта данас представља репрезентативну зелену оазу у најужем градском језгру, чија површина износи 5.810 м². Башта је оформљена након доградње бочног крила Жупанијске зграде, осамдесетих година XIX века, чиме је унутар овог здања створен изолован и заштићен простор. Башту красе неговани травњаци, цветне површине, фонтана, три уметничка дела - скулптуре "Дечак и лане", "Мала скица за коња" и "Композиција", кавези са егзотичним пауновима... У ексклузивном простору Градске баште налази се угоститељски објекат, капацитета 130 места, који представља право место за одржавање бројних културних – уметничких програма. Током летњих вечери овде наступају музичари, књижевници, глумци.

БАЊА РУСАНДА

Смештена 17 км од Зрењанина, Бања Русанда Меленци има традицију дугу преко 140 година засновану на коришћењу лековитих својстава минералног пелоида (лековитог блата) из језера Русанда, које представља реликт Панонског мора.

ЦАРСКА БАРА

Специјални резерват природе "СТАРИ БЕГЕЈ – ЦАРСКА БАРА" смештен је на алувијалној равни Бегеја и Тисе, у непосредној близини друмских праваца којима је повезано са Зрењанином, Београдом, Новим Садом и др. Овај комплекс од 1.676 ха чини корито Старог Бегеја, Царска Бара, Тигањица, Зегмењица, Мала Бара, Перлеска бара и околни рит. Царска Бара као природни резерват представља станиште за 240 ретких врста птица, од којих су 130 станарице, а 110 селице, због чега овај резерват представља једну од најзначајнијих станица у Европи. Због својих природних вредности укључен је у листу Рамсарских, ИБА и ИПА подручја.

Како је то једно од важних одморишта на миграционом путу птица селица, неке врсте ту бораве свега десетак дана, а неке попут дивљих гусака из Сибира, ту и зимују. На Царској бари се гнезди свих осам врсти чапљи, тако да је чапља постала заштитни знак резервата. У богатој и разноврсној колонији птица срећу се и друге врсте, као на пример пеликан, лиска, орао белорепан, ливадске и мочварне еје, корморан, копци и др. У мозаичном распореду шумске, ливадске, степске и мочварне вегетације своје станиште пронашле су и неке ретке и заштићене врсте биљака: бели и жути локвањ, слатинска паламида, гороцвет, мочварна орхидеја, орашак, сочовица, жабогрис и др.